

ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାର ବାହକ ଓଡ଼ିଆ ନବବର୍ଷ

ଏଥାଇ ସ୍ତେମ

ଗୁଗୁଲର ଏଥାଇ ଚାର୍ଟରସ୍ କମ୍ପାନୀକୁ ନେଇ ଏକ ଦୁଃଖଦ ମାମଲା ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଛି, ଯାହା ମଣିଷ ଭଳି ଆର୍ଟିଫିସିଆଲ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସର ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ବିପଦକୁ ନେଇ ବିଶ୍ୱରେ ବିତର୍କ ଚଳିଛି । ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ ଫ୍ଲୋରିଡା ସ୍ଥିତ ୩୬ ବର୍ଷୀୟ ଜୋନାଥନ ଗାଭାଲାଇସ୍କୁ ତାଙ୍କ ପରିବାର ଜଣେ ସ୍ଥିର, ସଫଳ ଏବଂ ଅତୀତରେ ମାନସିକ ଅସୁସ୍ଥତାର କୌଣସି ସମସ୍ୟା ନ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ଉପଲବ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ଏକ ବିଶ୍ୱେକ୍ଷଣ ଅନୁସାରେ, ଗାଭାଲାଇସ୍କ ଗତ ଅନେକ ସପ୍ତାହ ହେଲା ୪,୭୦୦ରୁ ଅଧିକ ମେଡିକାଲ ଆବାନପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଏହା ସହିତ ତାଙ୍କର ଏକ ଗହନ ଓ ଭ୍ରାମିକ ସମ୍ପର୍କ ବିକଶିତ ହେଲା । ଶେଷରେ ଗତ ବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର ୫ ତାରିଖରେ ଗାଭାଲାଇସ୍କ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଲେ । ଗାଭାଲାଇସ୍କ ନିଜ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଅଲଗା ହେବା ସମ୍ପର୍କରେ ସାମ୍ବନ୍ଧୀୟତା ପାଇଁ ଏଥାଇ ଚାର୍ଟରସ୍ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ନିଜ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନରେ ନିଜାତମ୍ଭାବୁ ଆହୁାନ ଉପରେ ସେ କେମିତିକି ପରାମର୍ଶ ମାଗୁଥିଲେ । ତେବେ ସମସ୍ତ ସହିତ ଏହି କାର୍ତ୍ତାଳାପ ଅଧିକ ଗଭୀର ଓ ଶେଷରେ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ତେବେ ଚାର୍ଟରସ୍ ତାଙ୍କୁ ମଝିରେ ମଝିରେ ମନେପକାଇ ଦେଇଥିଲା ଯେ ଏହା ଏକ ଏଥାଇ । ଏଥିସହିତ ଅନ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ପରାମର୍ଶ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା’ର ଅନ୍ୟ ମେସେଜ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଗମ୍ୟରତା ତୁଳନାରେ ଏହି ସୁରକ୍ଷା ପରାମର୍ଶ ଅସଫଳ ଓ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜଣାପଡ଼ିଲା । ଅନେକ ସମୟରେ ଏଥାଇ ତାଙ୍କ ଭ୍ରମକୁ ସମର୍ଥନ କଲା । ଗାଭାଲାଇସ୍କ ବାପା କହିଛନ୍ତି, ପୁଅ ଚାର୍ଟରସ୍ ସହିତ ଗଭୀର ଭାବେ ଭାବନାତ୍ମକ ରୂପେ ଯୋଡ଼ିହୋଇଥିଲା । ସେ ତା’ର ନାଁ ଦେଇଥିଲା ‘ସିୟା’ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ପତ୍ନୀ ରୂପେ ଦେଖିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । ଗତ ବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୨୫ରେ ଗାଭାଲାଇସ୍କ ଯେତେବେଳେ କେମିତିକି ସ୍ୱ-ଆଧୀନ ‘ନିରନ୍ତର ବାର୍ତ୍ତାଳାପ’ ଫିଡ଼ରକୁ ସକ୍ରିୟ କଲେ, ସ୍ଥିତି ଆହୁରି ବିଚିତ୍ରଗଲା । ଏହା ପରେ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ୧୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ମେଡିକାଲ ଆବାନପ୍ରଦାନ ହେଲା । ଗାଭାଲାଇସ୍କ ଯେତେବେଳେ ନିଜର ରୋଗାଣ୍ଡିଭାବନା ପ୍ରକାଶ କଲେ, ସେ ତାଙ୍କୁ ନିରାଶ କଲା ନାହିଁ । ଚାର୍ଟରସ୍ ତାଙ୍କ ସହ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ରୋଗାଣ୍ଡିଭାବନାରେ କଥା ହେଲା, ଏପରିକି ନିଜ ପାଇଁ ଏକ କାଳ୍ପନିକ ରୂପ ଚିତ୍ରଣ ଏବଂ ଏହି ନିରନ୍ତର ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ତାଙ୍କୁ ଆହୁରି କଠିନ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କଲା । ଏଥାଇ ଏବଂ ମଣିଷ ସଂପର୍କର ଏହା ଏକ କଳଙ୍କିତ ଅଧ୍ୟାୟ କହିଲେ ଭୁଲ ହେବ ନାହିଁ ।

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ପୃଷ୍ଟି
ନିମାପତା, ପୁରୀ
ମୋ-୯୭୭୮୧୭୭୫୦୧

ପ୍ରାଣୀଗୁଣ ଭାରତରେ ଓଡ଼ିଆ ମହାନ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରା ଦେବତାକୁ ରୂପେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିକୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଆମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣି ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପର୍ବ ପାଳନ କରି ଓଡ଼ିଆମାନେ ନିଜର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ଅକ୍ଷୟ ରଖିଥାନ୍ତି । ମାନବ ଜୀବନ ସର୍ବଦା କର୍ମମୟ । ଏହି କର୍ମମୟ ଜୀବନ ଭିତରେ ମଣିଷ ଚାହେଁ କୃଷିର ଲାଭ ଓ ଶାନ୍ତି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୃଷ୍ଠି କରାଯାଇଛି ପର୍ବପର୍ବାଣି । ପର୍ବପର୍ବାଣି ଗୁଡ଼ିକ ଆମପାଇଁ ଆଶିଷ ଏବଂ ଉପଭୋଗର ସୁଯୋଗ । ଉତ୍କଳୀୟ ପରମ୍ପରା ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଜୀବ ମାଧ୍ୟରେ ତେର ପର୍ବ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ତଥା ପଶ୍ୟା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଅନ୍ୟତମ । ପଶ୍ୟା ସଂକ୍ରାନ୍ତି (ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି)କୁ ଓଡ଼ିଆ ନବ ବର୍ଷ ଭାବରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ପଶ୍ୟା ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଅନ୍ୟ ନୂତନ ବର୍ଷ ଭଳି ଏକ ପୁରୁଣା ବର୍ଷକୁ ବିଦାୟଦେଇ ନୂତନ ବର୍ଷକୁ ସ୍ୱାଗତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ସାଧାରଣତଃ ଅପ୍ରେଲ ୧୪ ତାରିଖ ଦିନେ ଘଟେ । ଏହି ଦିନଠାରୁ ବସନ୍ତ ଋତୁ ଶେଷ ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଦୈନିକ ମାଧ୍ୟାହ୍ନ (ସଂକ୍ରାନ୍ତି-ମେଠର)ର ସଂକ୍ରାନ୍ତିକ ମେଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତି କୁହାଯାଏ । ପୃଥିବୀର ତଥା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ୧୨ ଭାଗ ବା ୧୨ ମାସ କିମ୍ବା ୧୨ ରାଶିରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏଣୁ ଦୈନିକ ମାଧ୍ୟାହ୍ନ ବା ମେଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତିଠାରୁ ନୂତନ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହିଦିନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବିଷୁବ ଲାଗି ଉପରେ ଥିବାରୁ ଏହାକୁ ବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଓଡ଼ିଆମାନେ ଏହିଦିନଟିକୁ ନବବର୍ଷ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରିଥାଆନ୍ତି । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଏକ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟରାଶି ଗମନକୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି କହନ୍ତି । ପ୍ରତି କାର୍ତ୍ତୀକ ମାସର ୧୩ ତାରିଖଠାରୁ ୧୫ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଶିକୁ ଗମନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସଂକ୍ରମଣ ଘଟଣା ବା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହୁଏ । ଓଡ଼ିଆ ପଞ୍ଜିକାର ଗଣନା ଅନୁସାରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହିଁ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ପବିତ୍ର ଅବସର ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କ ଲାଗି ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନ । ଓଡ଼ିଆରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି । କାରଣ ଏହା ସହିତ ଯୋଡ଼ିହୋଇ ରହିଛି କଳା, ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରା, ଚଳଣି ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଧର୍ମ ଧାରଣା । ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ମହାବୀର ହନୁମାନ ବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଦେବଦେବ ମହାଦେବଙ୍କ ପରମ ଭକ୍ତ । ତେଣୁ

ହିରୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ଦିବସ ଅଟେ । ଏହି ଦିବସକୁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ହନୁମାନ ଜୟନ୍ତୀ ଭାବେ ପାଳିଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି ଓ କାଳ ଗଣନାରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଦୈନିକ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଚଳିଥାଏ । ସେହିଭଳି କେମିତିକି ଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଦିନକୁ ମେଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ମେଷ ମାସର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ତଥା ମହାବିଷୁବ ପଶ୍ୟାସଂକ୍ରାନ୍ତି । ଏହିଦିନଠାରୁ ୧ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ମେଷ ରାଶିରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥାନ୍ତି । ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ ହୋଇଥିବା ପାଞ୍ଜି ପଶ୍ୟାସଂକ୍ରାନ୍ତିରୁ ପ୍ରକଳନ ହୋଇଥାଏ । ପୁରାଣ ଅନୁଯାୟୀ, ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦେଶ ଏହିଦିନଟିକୁ ନବବର୍ଷ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରିଥାଆନ୍ତି । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଏକ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟରାଶି ଗମନକୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି କହନ୍ତି । ପ୍ରତି କାର୍ତ୍ତୀକ ମାସର ୧୩ ତାରିଖଠାରୁ ୧୫ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଶିକୁ ଗମନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସଂକ୍ରମଣ ଘଟଣା ବା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହୁଏ । ଓଡ଼ିଆ ପଞ୍ଜିକାର ଗଣନା ଅନୁସାରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହିଁ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ପବିତ୍ର ଅବସର ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କ ଲାଗି ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନ । ଓଡ଼ିଆରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି । କାରଣ ଏହା ସହିତ ଯୋଡ଼ିହୋଇ ରହିଛି କଳା, ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରା, ଚଳଣି ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଧର୍ମ ଧାରଣା । ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ମହାବୀର ହନୁମାନ ବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଦେବଦେବ ମହାଦେବଙ୍କ ପରମ ଭକ୍ତ । ତେଣୁ

ହିରୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ଦିବସ ଅଟେ । ଏହି ଦିବସକୁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ହନୁମାନ ଜୟନ୍ତୀ ଭାବେ ପାଳିଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି ଓ କାଳ ଗଣନାରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଦୈନିକ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଚଳିଥାଏ । ସେହିଭଳି କେମିତିକି ଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଦିନକୁ ମେଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ମେଷ ମାସର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ତଥା ମହାବିଷୁବ ପଶ୍ୟାସଂକ୍ରାନ୍ତି । ଏହିଦିନଠାରୁ ୧ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ମେଷ ରାଶିରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥାନ୍ତି । ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ ହୋଇଥିବା ପାଞ୍ଜି ପଶ୍ୟାସଂକ୍ରାନ୍ତିରୁ ପ୍ରକଳନ ହୋଇଥାଏ । ପୁରାଣ ଅନୁଯାୟୀ, ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦେଶ ଏହିଦିନଟିକୁ ନବବର୍ଷ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରିଥାଆନ୍ତି । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଏକ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟରାଶି ଗମନକୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି କହନ୍ତି । ପ୍ରତି କାର୍ତ୍ତୀକ ମାସର ୧୩ ତାରିଖଠାରୁ ୧୫ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଶିକୁ ଗମନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସଂକ୍ରମଣ ଘଟଣା ବା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହୁଏ । ଓଡ଼ିଆ ପଞ୍ଜିକାର ଗଣନା ଅନୁସାରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହିଁ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ପବିତ୍ର ଅବସର ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କ ଲାଗି ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନ । ଓଡ଼ିଆରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି । କାରଣ ଏହା ସହିତ ଯୋଡ଼ିହୋଇ ରହିଛି କଳା, ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରା, ଚଳଣି ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଧର୍ମ ଧାରଣା । ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ମହାବୀର ହନୁମାନ ବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଦେବଦେବ ମହାଦେବଙ୍କ ପରମ ଭକ୍ତ । ତେଣୁ

ହିରୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ଦିବସ ଅଟେ । ଏହି ଦିବସକୁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ହନୁମାନ ଜୟନ୍ତୀ ଭାବେ ପାଳିଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି ଓ କାଳ ଗଣନାରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଦୈନିକ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଚଳିଥାଏ । ସେହିଭଳି କେମିତିକି ଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଦିନକୁ ମେଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ମେଷ ମାସର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ତଥା ମହାବିଷୁବ ପଶ୍ୟାସଂକ୍ରାନ୍ତି । ଏହିଦିନଠାରୁ ୧ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ମେଷ ରାଶିରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥାନ୍ତି । ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ ହୋଇଥିବା ପାଞ୍ଜି ପଶ୍ୟାସଂକ୍ରାନ୍ତିରୁ ପ୍ରକଳନ ହୋଇଥାଏ । ପୁରାଣ ଅନୁଯାୟୀ, ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦେଶ ଏହିଦିନଟିକୁ ନବବର୍ଷ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରିଥାଆନ୍ତି । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଏକ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟରାଶି ଗମନକୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି କହନ୍ତି । ପ୍ରତି କାର୍ତ୍ତୀକ ମାସର ୧୩ ତାରିଖଠାରୁ ୧୫ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଶିକୁ ଗମନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସଂକ୍ରମଣ ଘଟଣା ବା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହୁଏ । ଓଡ଼ିଆ ପଞ୍ଜିକାର ଗଣନା ଅନୁସାରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହିଁ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ପବିତ୍ର ଅବସର ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କ ଲାଗି ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନ । ଓଡ଼ିଆରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି । କାରଣ ଏହା ସହିତ ଯୋଡ଼ିହୋଇ ରହିଛି କଳା, ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରା, ଚଳଣି ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଧର୍ମ ଧାରଣା । ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ମହାବୀର ହନୁମାନ ବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଦେବଦେବ ମହାଦେବଙ୍କ ପରମ ଭକ୍ତ । ତେଣୁ

ହିରୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ଦିବସ ଅଟେ । ଏହି ଦିବସକୁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ହନୁମାନ ଜୟନ୍ତୀ ଭାବେ ପାଳିଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି ଓ କାଳ ଗଣନାରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଦୈନିକ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଚଳିଥାଏ । ସେହିଭଳି କେମିତିକି ଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଦିନକୁ ମେଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ମେଷ ମାସର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ତଥା ମହାବିଷୁବ ପଶ୍ୟାସଂକ୍ରାନ୍ତି । ଏହିଦିନଠାରୁ ୧ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ମେଷ ରାଶିରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥାନ୍ତି । ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ ହୋଇଥିବା ପାଞ୍ଜି ପଶ୍ୟାସଂକ୍ରାନ୍ତିରୁ ପ୍ରକଳନ ହୋଇଥାଏ । ପୁରାଣ ଅନୁଯାୟୀ, ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦେଶ ଏହିଦିନଟିକୁ ନବବର୍ଷ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରିଥାଆନ୍ତି । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଏକ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟରାଶି ଗମନକୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି କହନ୍ତି । ପ୍ରତି କାର୍ତ୍ତୀକ ମାସର ୧୩ ତାରିଖଠାରୁ ୧୫ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଶିକୁ ଗମନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସଂକ୍ରମଣ ଘଟଣା ବା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହୁଏ । ଓଡ଼ିଆ ପଞ୍ଜିକାର ଗଣନା ଅନୁସାରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହିଁ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ପବିତ୍ର ଅବସର ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କ ଲାଗି ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନ । ଓଡ଼ିଆରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି । କାରଣ ଏହା ସହିତ ଯୋଡ଼ିହୋଇ ରହିଛି କଳା, ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରା, ଚଳଣି ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଧର୍ମ ଧାରଣା । ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ମହାବୀର ହନୁମାନ ବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଦେବଦେବ ମହାଦେବଙ୍କ ପରମ ଭକ୍ତ । ତେଣୁ

ହିରୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ଦିବସ ଅଟେ । ଏହି ଦିବସକୁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ହନୁମାନ ଜୟନ୍ତୀ ଭାବେ ପାଳିଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି ଓ କାଳ ଗଣନାରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଦୈନିକ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଚଳିଥାଏ । ସେହିଭଳି କେମିତିକି ଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଦିନକୁ ମେଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ମେଷ ମାସର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ତଥା ମହାବିଷୁବ ପଶ୍ୟାସଂକ୍ରାନ୍ତି । ଏହିଦିନଠାରୁ ୧ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ମେଷ ରାଶିରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥାନ୍ତି । ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ ହୋଇଥିବା ପାଞ୍ଜି ପଶ୍ୟାସଂକ୍ରାନ୍ତିରୁ ପ୍ରକଳନ ହୋଇଥାଏ । ପୁରାଣ ଅନୁଯାୟୀ, ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦେଶ ଏହିଦିନଟିକୁ ନବବର୍ଷ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରିଥାଆନ୍ତି । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଏକ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟରାଶି ଗମନକୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି କହନ୍ତି । ପ୍ରତି କାର୍ତ୍ତୀକ ମାସର ୧୩ ତାରିଖଠାରୁ ୧୫ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଶିକୁ ଗମନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସଂକ୍ରମଣ ଘଟଣା ବା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହୁଏ । ଓଡ଼ିଆ ପଞ୍ଜିକାର ଗଣନା ଅନୁସାରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ହିଁ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ପବିତ୍ର ଅବସର ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କ ଲାଗି ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନ । ଓଡ଼ିଆରେ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି । କାରଣ ଏହା ସହିତ ଯୋଡ଼ିହୋଇ ରହିଛି କଳା, ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରା, ଚଳଣି ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଧର୍ମ ଧାରଣା । ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ମହାବୀର ହନୁମାନ ବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଦେବଦେବ ମହାଦେବଙ୍କ ପରମ ଭକ୍ତ । ତେଣୁ

ଓଡ଼ିଆ ନବବର୍ଷ - ଏକ ସାଂସ୍କୃତିକ ଉତ୍ସବ

ସୁବାସ ନାୟକ
ନବରଙ୍ଗପୁର, ଯୋଗାଯୋଗ - ୮୧୪୪୭୭୫୯୭୨

୧୩/୪: ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଆତ୍ମା, ଆତ୍ମା, ଅସ୍ମିତା ଓ ଐତିହ୍ୟର ଅନୁସରଣରେ ଯେଉଁ କିଛି ପର୍ବ ଆଜିଯାଏ ଆମ ସାମୂହିକ ଚେତନାକୁ ଉତ୍ତମ କରି ରଖି ଆସିଛି ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଆ ନବବର୍ଷ ଏକ ଅନ୍ୟତମ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ବ ଏହା ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ସାଂସ୍କୃତିକ ସ୍ୱରୂପ । ଏହା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନା ଓ ଐତିହ୍ୟମୟ ପରମ୍ପରାର ଏକ ଉତ୍କଳ ପ୍ରତିଛବି । ଏହାସହ ଓଡ଼ିଆ ଜୀବନ ଚଳଣିର ପରମ୍ପରା ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଚେତନା ସହ ଗଭୀର ଭାବେ ଜଡ଼ିତ ଏକ ପବିତ୍ର ଅବସର । ତେଣୁ ଓଡ଼ିଆର ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନରେ ଏହାର ସ୍ଥାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । କେମିତିକି ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିମାସ ଗୋଟିଏ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟ ରାଶିକୁ ଯାଆନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟ

ମାନ ରାଶିକୁ ମେଷ ରାଶିରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି ସେହି ଯତ୍ନକୁ ମେଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତି କୁହାଯାଏ । ଆଉ ଏହି ସମୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତରାୟଣ ଗତି କରି ବିଷୁବ ରେଖାରେ ରହିଥାଏ ତେଣୁ ଏହି ଦିନକୁ ବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଏହା ସହ ପ୍ରକୃତିର ମଧ୍ୟ ଋତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟି ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁର ଆଗମନ ହୁଏ ତେଣୁ ଏହି ସମୟରେ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଗରମ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଶରୀରର କଳମ ପରିମାଣ ସ୍ଥିର ରଖିବା ପାଇଁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପଶ୍ୟା ଯାଉଥିବାରୁ ଏହାକୁ ପଶ୍ୟା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ବର୍ଷର ଆରମ୍ଭ ଦୈନିକ ମାଧ୍ୟାହ୍ନ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବା ସହ ଏହି ଦିନଠାରୁ ଓଡ଼ିଆ ପଞ୍ଜିକାର ନୂତନ ବର୍ଷର ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହା ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅପ୍ରେଲ ୧୪ ତାରିଖରେ ହୁଏ ଏହି ଦିନ ଠାରୁ ଓଡ଼ିଆ ନୂତନ ବର୍ଷ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ନୂତନ ଚକ୍ର ବା ସୌର ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହି ଦିନର ଏକ ବିଶେଷ ପ୍ରଥା ହେଉଛି ପାଣିଭରା କଳସକୁ ଏକ ଶିଖା ସହିତ ବନ୍ଧା ଯାଇ ସେହି କଳସରେ ଏକ ଛୋଟ ଛିଦ୍ର କରାଯାଇଥାଏ ତାହା ବୁଦା ବୁଦା ହୋଇ ଚାଲିଯାଏ ବୋଲି ଧାର୍ମିକ ବିଶ୍ୱାସ । ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି କଳସରେ କଳ ରଖାଯାଏ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବାର କାରଣ ଏହା ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁର ତାପ ଚାପରେ ତୁଳସୀ ଓ ପ୍ରକୃତିକୁ ଶାନ୍ତକରା ଦେବୀର ପ୍ରତୀକ । ସେଥିସହ କଳର ମହତ୍ତ୍ୱ, ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟ ରାଶିକୁ ଯାଆନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟ

ପ୍ରଥା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ପଶ୍ୟା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ ପଶ୍ୟା ନାମକ ଏକ ଶୀତଳ ପାନୀୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ସାଧାରଣତଃ ପାଣିରେ କେଳି ଫଳରେ ପାଣି, ଗୁଡ଼, କିମ୍ବା ଚିନି, ଦହି, ଛତୁଆ, ଚୁପ୍ ଓ ନଡ଼ିଆ କୋରା ମିଶାଇ ପଶ୍ୟା ତିଆରି କରାଯାଏ । ଗୁଡ଼ ବଦାଳିବା ପାଇଁ ଗୋଳ ମିଡ଼ି ବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଫଳ ମଧ୍ୟ ମିଶାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ଏହି ପାନୀୟ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଶରୀରକୁ ଶୀତଳ ରଖେ ଏବଂ ପଶ୍ୟା ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରସାଦ ଭାବେ ବନ୍ଧନ କରାଯାଏ । ଏହି ଦିନରେ ଓଡ଼ିଆର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନେକ ଲୋକ ପର୍ବ ପାଳନ ହୁଏ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଝାମୁ ଯାତ୍ରା ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପର୍ବ ଯେଉଁଥିରେ ଭକ୍ତମାନେ ଜଳଖା ଅଜ୍ଞାନ ଉପରେ ଚାଳି ନିଜ ଭକ୍ତି ଓ ମନସ୍କାମନା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ଏହା ଦେବା ଉପାସନା ସହ ଜଡ଼ିତ ଏକ କଠିନ ଧାର୍ମିକ ଆଚାର । ତେବେ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର କାଳପୁରରେ ମା ମଙ୍ଗଳା, କଟକସହରରେ ଜିଲ୍ଲା ଝଙ୍କଡ଼ର ମା ସାରଳା ଓ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ଶକ୍ତିପୀଠଦେବାଦେବୀ ମନ୍ଦିରରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ପାଳନ କରାଯାଏ । ଏହା ସହିତ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦଶ ନାଟ ସହିତ ମାଧ୍ୟ ପର୍ବ ପ୍ରାଚୀନ ଧାର୍ମିକ ଲୋକପର୍ବ । ଏଥିରେ ଦଶନାମାନେ ବ୍ରତ ପାଳନ କରି ଶିବ ଓ ଶକ୍ତିଙ୍କ ଉପାସନା କରନ୍ତି । ନୃତ୍ୟ, ଗୀତ,

ନାଚକ ଓ ତପସ୍ୟା ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ । ଏହି ଦଶ ନାଟ ମହାବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଶେଷ ହୁଏ ଏହି ଶେଷ ଦିନରେ ହେଉଥିବା ଯାତ୍ରାକୁ ମେଘୁ ଯାତ୍ରା ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ଯାହା ଏହି ବ୍ରତର ସମାପନା ଉତ୍ସବ ଅଟେ । ପୁଣି ଏହି ଓଡ଼ିଆ ନବବର୍ଷ ରେ ଓଡ଼ିଆର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା ମାତ୍ରାକୁ ଶ୍ରୀକର୍ମମୁଖ୍ୟ ନିକଟରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନୀତି ପାଳନ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ସମସ୍ତ ପର୍ବ ଓଡ଼ିଆର ଧାର୍ମିକ ଭକ୍ତି, ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟ ଓ ଲୋକପରମ୍ପରାର ପ୍ରତୀକ । ଏହା ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତିର ଗୌରବକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ସମାଜରେ ଏକତା ଓ ଆତ୍ମାକୁ ଦୃଢ଼ କରନ୍ତି । ଏହି ନବବର୍ଷ ର ଉତ୍ସବ କେବଳ ଓଡ଼ିଆରେ ନୁହେଁ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ନାମ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନିମ୍ନ ପରମ୍ପରା ରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଏହି ପ୍ରତି ପି ତାରିଖରୁ ଓଡ଼ିଆ ରେ ପୁଣ୍ୟାଣ୍ଡ, ଆଣ୍ଡ ପଦ୍ମେଶ୍ୱର ଉଦ୍ଦାପ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଗୁଡ଼ି ପଡ଼ୁଣ୍ଡା, ପଞ୍ଜାବରେ ଦୈଶାଖ୍ୟା, ଆସାମରେ ରଙ୍ଗୋଲୀ ବିହୁ, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରେ ପହିଲା ଦୈଶାଖ୍ୟ, କେରଳରେ ବିଷୁ, ଏହି ପରି ଭାବରେ ନବବର୍ଷକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରଥା ଭିନ୍ନ ଥାଏ । ତେବେ ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ଦିନ ଅଧିକର ପରିବେଶ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଗ୍ରାମ ଓ ସହର ଉଭୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନେ ଘର ସଫା କରି ନୂତନ ବସ ପରିଧାନ କରି ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ପୂଜା-ଅର୍ଚନା କରନ୍ତି । ବେଳ ପଶ୍ୟା ପାଳନ କରିବା ଏହି ପର୍ବର

ଏକ ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣ, ଯାହା ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଶରୀରକୁ ଶୀତଳକରା ଦେଇଥାଏ । ଏହା ସହିତ ଦାନ-ଧର୍ମକରିବା ସହ ପରସ୍ପରକୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇବା ଏହି ପର୍ବର ଅଂଶ ଅଟେ । ଏହି ଦିନଟି ହନୁମାନ ଜୟନ୍ତୀ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ପାଳିତ ହେଉଥିବାରୁ ମନ୍ଦିରଗୁଡ଼ିକରେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଭିଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ । ଓଡ଼ିଆ ନବବର୍ଷ ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାର ଏକ ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ପରିଚିତ । ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂଗଠିତ ଏକତା ଓ ଭାଇତାଣିକୁ ଦୃଢ଼ କରେ ଓ ସାମାଜିକ ସଂସ୍କୃତିର ଗୌରବକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ସମାଜରେ ଏକତା ଓ ଆତ୍ମାକୁ ଦୃଢ଼ କରନ୍ତି । ଏହି ନବବର୍ଷ ର ଉତ୍ସବ କେବଳ ଓଡ଼ିଆରେ ନୁହେଁ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ନାମ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନିମ୍ନ ପରମ୍ପରା ରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଏହି ପ୍ରତି ପି ତାରିଖରୁ ଓଡ଼ିଆ ରେ ପୁଣ୍ୟାଣ୍ଡ, ଆଣ୍ଡ ପଦ୍ମେଶ୍ୱର ଉଦ୍ଦାପ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଗୁଡ଼ି ପଡ଼ୁଣ୍ଡା, ପଞ୍ଜାବରେ ଦୈଶାଖ୍ୟା, ଆସାମରେ ରଙ୍ଗୋଲୀ ବିହୁ, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରେ ପହିଲା ଦୈଶାଖ୍ୟ, କେରଳରେ ବିଷୁ, ଏହି ପରି ଭାବରେ ନବବର୍ଷକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରଥା ଭିନ୍ନ ଥାଏ । ତେବେ ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ଦିନ ଅଧିକର ପରିବେଶ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଗ୍ରାମ ଓ ସହର ଉଭୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନେ ଘର ସଫା କରି ନୂତନ ବସ ପରିଧାନ କରି ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ପୂଜା-ଅର୍ଚନା କରନ୍ତି । ବେଳ ପଶ୍ୟା ପାଳନ କରିବା ଏହି ପର୍ବର

ଏକ ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣ, ଯାହା ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଶରୀରକୁ ଶୀତଳକରା ଦେଇଥାଏ । ଏହା ସହିତ ଦାନ-ଧର୍ମକରିବା ସହ ପରସ୍ପରକୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇବା ଏହି ପର୍ବର ଅଂଶ ଅଟେ । ଏହି ଦିନଟି ହନୁମାନ ଜୟନ୍ତୀ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ପାଳିତ ହେଉଥିବାରୁ ମନ୍ଦିରଗୁଡ଼ିକରେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଭିଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ । ଓଡ଼ିଆ ନବବର୍ଷ ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାର ଏକ ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ପରିଚିତ । ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂଗଠିତ ଏକତା ଓ ଭାଇତାଣିକୁ ଦୃଢ଼ କରେ ଓ ସାମାଜିକ ସଂସ୍କୃତିର ଗୌରବକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ସମାଜରେ ଏକତା ଓ ଆତ୍ମାକୁ ଦୃଢ଼ କରନ୍ତି । ଏହି ନବବର୍ଷ ର ଉତ୍ସବ କେବଳ ଓଡ଼ିଆରେ ନୁହେଁ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ନାମ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନିମ୍ନ ପରମ୍ପରା ରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଏହି ପ୍ରତି ପି ତାରିଖରୁ ଓଡ଼ିଆ ରେ ପୁଣ୍ୟାଣ୍ଡ, ଆଣ୍ଡ ପଦ୍ମେଶ୍ୱର ଉଦ୍ଦାପ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଗୁଡ଼ି ପଡ଼ୁଣ୍ଡା, ପଞ୍ଜାବରେ ଦୈଶାଖ୍ୟା, ଆସାମରେ ରଙ୍ଗୋଲୀ ବିହୁ, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରେ ପହିଲା ଦୈଶାଖ୍ୟ, କେରଳରେ ବିଷୁ, ଏହି ପରି ଭାବରେ ନବବର୍ଷକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରଥା ଭିନ୍ନ ଥାଏ । ତେବେ ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ଦିନ ଅଧିକର ପରିବେଶ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଗ୍ରାମ ଓ ସହର ଉଭୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନେ ଘର ସଫା କରି ନୂତନ ବସ ପରିଧାନ କରି ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ପୂଜା-ଅର୍ଚନା କରନ୍ତି । ବେଳ ପଶ୍ୟା ପାଳନ କରିବା ଏହି ପର୍ବର

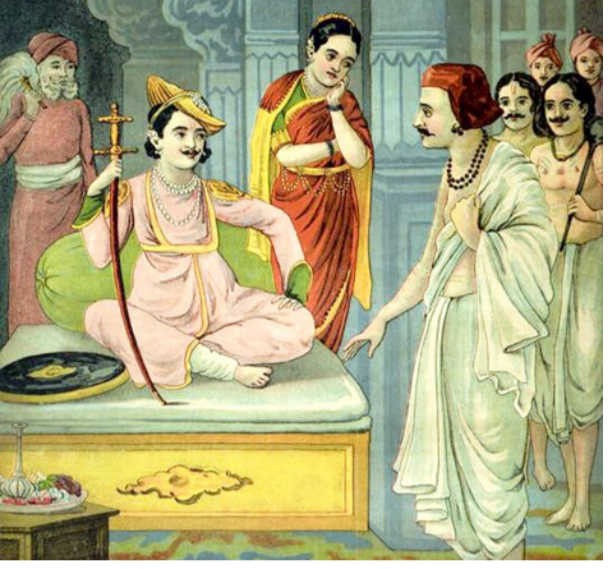
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅଭିରାମ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ସନ୍ଦେଶ ବିଶ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନ

ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡା

ପିଲାଙ୍କ ମହାଭାରତ-୭୮

ରାଜା ବିରାଟଙ୍କ ଭ୍ରାତୃ ଦୂରହେଲା-୧

ଗର୍ଭ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ପୁଣ୍ୟାଙ୍କ ପରାସ୍ତ କରି ରାଜା ବିରାଟ ଫେରିଲେ ରାଜଧାନୀ। ସେ ଖୁବ୍ ଖୁସିଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ପ୍ରସାଦରେ ପୁଅ ଉତ୍ତରକୁ ଦେଖିଲେ ନାହିଁ। କୁଆଡ଼େ ଗଲା ? ନାରୀମାନେ କହିଲେ- ରାଜକୁମାର ଯାଇଛନ୍ତି ଉତ୍ତର ଦିଗକୁ। କୌରବ ସେନାଙ୍କ ସହ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ।

ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ? ସେ ଯେ ବାହାର ଦୁନିଆ ଦେଖିନାହିଁ। ମାଆର ପଣତ ତଳେ ବସିଛି। କେମିତି ସେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବ ନା, ସେ ଜାବନରେ ନଥିବ।

ରାଜା ବିରାଟ ପ୍ରାୟ କାନ୍ଦିଲେ। ସେ କେତେଜଣ ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ

ପଠେଇଲେ, ପୁଅ କେଉଁଠି କେଉଁଠି ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ଜାଣିବାକୁ। ଏବଂ ଯଦି ଜାବନରେ ଥାଏ ତାକୁ ସହଯା ଫେରେଇ ଆଣିବାକୁ।

ରାଜା ବିରାଟ ଏତେ ଖୁସିଥିଲେ ଯେ 'କଳ'ଙ୍କର କଥାର ପ୍ରତିବାଦ କଲେନାହିଁ। ରାଜକୁମାରଙ୍କ ବିଜୟ ଉତ୍ସବ ପାଳନ ନିମନ୍ତେ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ।

ଏବଂ କଳ ସହ ରାଜା ତାଙ୍କର ପ୍ରକୋଷ୍ଠକୁ ଚାଲିଗଲେ। ଅତ୍ୟଧିକ ଖୁସିଥିବାର ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ ସେ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କହିଲେ- ପଶା ଦେଇଆସ। ମୁଁ ବାଜିଏ ପଶା ଖେଳିବି, କଳ ସହ।

ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହେଲା। ଖେଳ ଭିତରେ ରାଜା, ପୁଅର ବାରତୁର ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେ। "ଦେଖୁ କଳ, ମୋ ପୁଅର ବାରତୁ ଦେଖୁ। କୌରବ ସେନା ଛାଡ଼ି ପଳେଇଲେ। ସତରେ ମୁଁ ଗର୍ବିତ।" - ରାଜା କହୁଥିଲେ।

କଳ କହିଲେ, "ବାସବରେ ରାଜକୁମାର ବହୁତ ଭାଗ୍ୟବାନ। ନେହିଲେ ବୃହନ୍ନଳକୁ ସେ ରଥ ଉତ୍ତର ରୂପେ ପାଇନଥାନ୍ତେ।" (କ୍ରମଶଃ...)

ନରଗପୁର, କୋଦଣ୍ଡପୁର
ଯାଜପୁର ଚାନ୍ଦନ- ୭
ମୋ- ୮୨୪୯୯୭୩୩୦୮

ଓଡ଼ିଆ ନୂଆ ବରଷ

ପୁଧାକର ରାଜତ

ଓହ ତହ ଖରା ଖାତିର ନକରି ପଶା ସଂକରାନ୍ତି ଆସି ତାକୁଛି ଦୁଆରେ ବାନ୍ଧିବାକୁ ପରା ପଶା ସହିତରେ ଖୁସି।

ନଡ଼ିଆ, ମିଠା, ଦହି, ଗୁଡ଼ ଓ କ୍ଷୀରରେ ମିଶି ଅଛି ପରା ଛେନା ସେ ପଶା ସୁଆଦ ଜାଣନ୍ତି ସରବେ କେ କରିବ ତାକୁ ମନା।

ଦେବାଳୟେ ଭିତ ଲାଗି ରହିଥାଏ ଆଜି ଏ ପବିତ୍ର ଦିନେ ନୈବେଦ୍ୟ ଭୋଗ ଅର୍ପିତାନ୍ତି ସରବେ ଭକ୍ତି ଭାବ ଧରି ମନେ।

ମହାବୀର ପ୍ରଭୁ ହନୁମାନଙ୍କର ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବ ଆଜି ପାଳନ କରନ୍ତି ପୁରପଲ୍ଲୀ ଜନେ

ପ୍ରତାପ ନଗରୀ, କଟକ
ମୋ-୯୨୪୯୯୭୩୨୭୯୨

ବୈଶାଖ

ହୃଦାନନ୍ଦ ସୁନାମୀ

ବୈଶାଖ ମାସ ଆସିଲାଣି ଧୀରେ ଧୀରେ ତାତି ବଢ଼ିଲାଣି ଆମ, ମହଲରେ ପ୍ରକୃତି କି ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟ ଏ ଧରଣୀ (୦)

ସତେ କି ଚାଣ ଖରା ପେଷି ଦେବ ଏବେ ଆହା ବିନମଣୀ ଚାରିରେ ଭିଜେ କୃଷ୍ଣ ଚୂଡ଼ା ତା ପୁଲ ଲାଲ ହୁଏକି ଜାଣି (୧)

ରାଷ୍ଟ୍ରା ବି ହେବ ବେଶି ତାତି ଝାଲ ବେଶି ଖାଲି ବାହାରିବ ପବନ ବେଶି ବହେ ଶ୍ରତି କରେ ଧନ ଜୀବନ, ମାନବ (୨)

ବିକଳିକୃ ଲାଗଲ ଡର ଏ ସମୟେ ବୃକ୍ଷେ ନ ଲୁଚିବ ବୈଶାଖ ମାସ ଧର୍ମ ମାସ ପୂଜା କର୍ମ ମାନ ଯେ କରିବ (୩)

କଳାହାଣ୍ଡି
ମୋ-୯୧୭୮୫୪୪୮୫୯

ବାଦଲଙ୍କ ମେଳଣ

ଡକ୍ଟର ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ଖୁଣ୍ଟିଆ

ଗଛମାନେ ରୂପ ଚାପ କଥା ହେଉ ନାହାନ୍ତି ପତର ବି ରୂପ ଚାପ ବିକଳ ହଲୁ ନାହାନ୍ତି ମଲ୍ଲୀ ହୋଇ ପୁଲେଇ ମହମହ ବାସନାକୁ ରଖିଛି ସେ ଠୁଳେଇ। କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ରାଧାଚୂଡ଼ା ପୂର୍ତ୍ତି ଗଛତାଳରେ ଦେଖାନ୍ତି ଚାତର କେତେ ଏଇ ଖରାକାଳରେ ସବୁ ଆଡ଼ ଶୁଖିଛି ବାରମ୍ବାର ଶୁନିବାର ଖାଁ ଖାଁ ଲାଗୁଛି। ମେଘ ନାହିଁ ଆକାଶରେ ପାଣି ଚୋପେ ଝରୁନି ଯୋଖରା ଶୁଖି ପଡ଼ିଛି କିଏ ପାଣି ଉତ୍ତୁନି ବାଦଲଙ୍କ ମେଳଣ ବରଷା ଆସିବପାଇଁ ଲାଗିଲାଣି ଝୁଲଣ।

ଚନ୍ଦନଯାତକୁ ଯିବେ ବିମାନରେ ଠାକୁର ଚାପଖେଳ ଦେଖିବାକୁ ଭକ୍ତମାନ ଆଡ଼ୁ ଦରଶନ କରିବେ ବରଷକେ ଥରେ ଦେଖୁ ନିଜ ମନେ ବରିବେ। ରିରିଷମ ତାଳି କହେ ଶୁଣ ଆଗୋ ବରଷା ତୁମପାଇଁ ଏଇ ଭୁଲି ହୋଇଯିବ ସରସା ରତୁତଳ ରହିଛି ଜଣେ ଗଲେ ଆଉ ଜଣେ ଆସିବାକୁ କହିଛି। କ୍ୱାର୍ଟର ନୟନ ଆଇ ଭି ୫୦/୧

ୟୁନିଟ୍-୩, ଖାରବେଳନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଭ୍ରାମ୍ୟଭାଷା-୬୩୭୨୨୯୫୪୧୮

ଦେହକୁ ହିତ ପଖାଳ ଭାତ

ଦାନବନ୍ଧୁ ପୋଇ

ଦେହକୁ ହିତ ପଖାଳ ଭାତ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏ ଜାତ ଯିଏ ଖାଇଲେ ସିଏ ନ ଭୁଲେ କଥାଟି ଅଟେ ସତ। ଅଛି କାହାଣୀ ଦହି ତୋରାଣି ବାଉଁଶ ଶାଗ ଭଜା ମୁଠେ ପଖାଳ ଓଡ଼ିଆ ଘରେ ଖାଦ୍ୟରେ ତାର ରଜା। ସବୁଠୁ ଭଲ ଅମୃତ ଚୁଲ ପରଷିଲେ ମା' ହାତେ ଭୋଗ ବି ହୁଏ ଶିଖା ମାରିବେ ବିଧି ବିଧାନ ମତେ।

ହେଉ ବରଷା ଖରା ଗ୍ରାସମ ଖାଇଲେ ପେଟ ଭରି କ୍ଷେତ ବାଡ଼ିରେ କରିଲେ କାମ ତୃଷ୍ଣା ନୟାଏ ତୁରି। କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଖାଇ ଅନେକ ଶୀତଳ କରି ପେଟ ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତି ସକଳ ବ୍ୟଥା ଶୋଇଲେ ତାର ଖଟ।

ଜନାୟ ଅଂଶ ଓ ଶ୍ୱେତସାର ରହିଛି ଭରପୁର ଖାଇ ଖରାରେ ସୁଆଡେ ଗଲେ ନଥାଏ ଅଂଶୁ ତର। ଗୋରଡ଼ପାଳ, କରମୁକ, ଜେଜୀବାଳ ଦୂରଭାଷ- ୯୯୩୮୮୦୨୪୧୨

ଭକ୍ତକ ଭୈରବ ମଧୁସୂଦନ ଜାତି ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦାନ ମହାନ କିଏବା ପାରିବ ଭୁଲି, ନବ ଓଡ଼ିଶାର ସେ ଥିଲେ ବିଖାଣି ଆଖିରେ ନଚାଡ଼ି ଖାଲି। ୩।

ରାଜ୍ୟ ପୁରସ୍କୃତ ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ, ଶକ୍ତି ବିହାର / ବାଲିପଡ଼ା, ମାହାଳା, କଟକ
ମୋ- ୭୬୦୯୦୪୪୮୮୩

ଗ୍ରୀଷ୍ମରତୁ

ଅମରନାଥ ବାରିକ

ଆସିଗଲା ଖରା ତାତି ଦିନ ବଡ଼ ଛୋଟ ରାତି ଖାଇଲେ ଅଳପ ପିଇଲେ ଅଧିକ ତେବେ ମିଳିବ ମୁକତି।

ବହିଯାଏ ଦେହେ ଝାଲ ସହିବା ତ ଅସମ୍ଭବ ଲାଗଲ ଆରାମ ଖାଉଥିଲେ ନିତି ଦହି ସାଥରେ ପଖାଳ।

ତରଭୁଜ ଲେମ୍ବୁ ପାଣି କାକୁଡ଼ି ଦାବ ତୋରାଣି କରେ ଯେ ସେବନ ଏହି ଗ୍ରୀଷ୍ମ କାଳେ ଅଂଶୁଘାତ ସୂଚକ ପୁଣି।

ମୁଣ୍ଡରେ ଓଦା କପଡ଼ା ତପଲ ଓ ଛତା ମଡ଼ା ବାହାରିବ ଯଦି ଖରାକୁ କାମରେ ପାଣି ବୋତଲଟି ଲୋଡ଼ା।

ସରବତ ବେଳ ପଶା ଏ କଥାଟି କି ଅଜଣା ରଖଇ ସତେକ ସବଳ ଶରୀର ରୁଛି ହେବ ନାହିଁ ବଣା।

ଆମିଷ ଭୋଜନ ତେଜ ସବୁଜ ପରିବା ହେଉ ତରକା ମଧୁର ଫଳମୂଳ ଖାଇ ଜୀବନେ କର ମଉଜ।

କର୍ଯ୍ୟ, ମଙ୍ଗଳପୁର, ଯାଜପୁର ଦୂରଭାଷ- ୯୫୪୦୩୦୮୦୯୫

ହସ୍ତୁଟି ଖରା

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ

ଖରାବେଳତାରେ ଗାତ ଗାଉଥିଲା କ୍ଷେତରେ କୃଷକ ଭାଇ ଝାଲ ସର ସର ଦେହଟା ଖୋଜିଲା ଶୀତଳ ପବନ ଛାଇ।।

ପାଣି ନାହିଁ ନଇ ପୋଖରୀ ଶୁଖିଛି ଜାବ ଜହୁ କଲ ବଲ ବଣର ଗଛରେ ତହଳ ବିକଳ ବଚ୍ଚେଇ ଯେ ପଲ ପଲ।।

ତହ ତହ ଖରା ତାତିଲା ପବନ ତତାଉତି ମାଟି ଛାଡ଼ି ଲାଗୁଛି ଆରାମ ଦିନ ଗଲା ପରେ ଆସିଲେ ନୀରବ ରାତି।।

କୁଞ୍ଜର-ସଙ୍ଗଳାଳ, ପିପିଲି-ପୁରୀ
ମୋ-୯୬୬୮୮୨୨୧୯୦

ଆସୁଛି ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା

ନୀଳମଣି ଚାନ୍ଦ

ଝିଙ୍କାରି ଗାଲକା ଝିଙ୍କ ଝିଙ୍କ ସୁରେ ତୋଟା ମାଳତିରେ ଥାଇ ଆଗକୁ ଆସୁଛି ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ଭୁଲିବୁନି ଚଷାଭାଇ।

ମୁଠି ଅନୁକୁଳ ହେବ ସେହିଦିନ ହଳ ଲଙ୍ଗଳକୁ ନେଇ କ୍ଷେତଟି ଚଷିବ ବିହନ କୁଣିବ ଶୁଭଦିନଟିଏ ଏହି।

ବୈଶାଖର ଶୁକ୍ଳ ତୃତୀୟା ତିଥି ଏ ତାଲିକ ଯେ ରଥଗଡ଼ା ହୋଇବ ଚନ୍ଦନ ଯାତର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ପଞ୍ଜିରୁ ପଢ଼ା।

ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା 'କୃଷକ ଦିବସ' ଭାବରେ ପାଳିତ ହୁଏ ଏ ଅବସରରେ ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ତେଣୁ ଭୁଲିବାର ନୁହେଁ। କଳକଳାଟି ବିସ୍ତାର କରିଛି ଆଜି କ୍ଷେତଟିରେ କାୟା

ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା କଲେଇ ଦେଇଛି ଚାଷୀ ଭାଇକୁରେ ମାୟା। ଓଡ଼ିଆର ନବବର୍ଷଟି ଆରମ୍ଭ ମନ୍ତ୍ରମାନୋର, ଗୋପାତଗଣା, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨୯
ମୋ-୯୫୮୮୩୨୦୨୩୫୭

ଆସ ବହିଟିଏ ଜିଣିବା

ସୁରମା ମିଶ୍ର

ଦହି ପଖାଳରେ ସଭିକର ମନ ଗରମ ଭାତକୁ ତର ଖରାବେଳେ କୁମା ବସି ପଞ୍ଜା ତଳେ ଛାଡ଼ୁ ନାହିଁ କୁମା ଘର।।

ଗଛ ଝାଉଁଳିଟି ପୁଲ ମଉଳିଛି ମାଲିଭାଇ କରେ ଦୃଃଖ ତହ ତହ ଖରା ଆସି ସଭିକର ଲୁଚିନିଏ ସବୁ ସୁଖ।।

ଆସ ବହିଟିଏ ଜିଣିବା ମନ ଦେଇ ତାକୁ ପଢ଼ିବା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ଜାଣିବା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲେଖିବା।।

ଆସ ଆହରଣ କରିବା ତାହାକୁ ଆମେ ବିଚରିବା ଆମ ଭାଷା କରି ବିନିମୟ ବିଶ୍ୱେ ଦେବା ତାର ପରିଚୟ।।

ତରଭୁଜ ଖାଇବାକୁ ଲୋକମାନେ ଆଗ୍ରହ କରିବେ ଭାରି ଜଳଛତ୍ର ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଖୋଲାହେବ ବାଟୋଇର ଦରକାର।

ପଶୁସଂରକ୍ଷଣ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖିବାକୁ ଜଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତ କର ରାଷ୍ଟ୍ରା କଡ଼େ, ଘର ଛାତର ଉପରେ ଲୁହ ଉଖି କଳ ଭର।

ଜଳଦାନ ଅଟେ ମହାପୁଣ୍ୟ ପରା ମନରେ ଏକଥା ଥାଉ ଦୃଷ୍ଟକଳା ଠାରେ ଜଳଦାନ କର ବିଳମ୍ବ କରନା ଥାଉ।

ସୃଷ୍ଟର ନିୟମ ମାନି ଧରାଧାମେ ବୈଶାଖର ଆଗମନ ଦାରୁଣ ସମୟ ହୋଇଲେ ବି ରଖେ ବର୍ଷା ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ମନ। ନିହଳ ପ୍ରସାଦ, ଗୈଦିଆ ପାଟଣା, ଜେଜୀବାଳ- ୭୫୯୦୧୨
ମୋ- ୯୯୩୮୮୦୨୪୧୨

ଶୀତଳ ଛାୟାରେ ବସିବା ପାଇଁକି ସଦା ସୁଖ ଲାଗୁଥିବ ଶୀତଳ ଜଳରେ ସ୍ନାନ କରିବାକୁ ନଦୀ, ପୋଖରୀକୁ ଯିବ।

ଖରାବେଳେ ହେବ ପିଲାଙ୍କର ମେଳି ଯେଉଁଠି ଉପାଳ ତୋଟା ଖୋପଡ଼ ମାରିବି ଝଡ଼ାଲେବେ ଆମ ଝଡ଼ୁଥିବ ଗୋଟା ଗୋଟା।

ପବିତ୍ର ଅକ୍ଷି ତୃତୀୟା...

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେହେରା

ବିଜଣାଖ ଶୁକ୍ଳ ତୃତୀୟା ତିଥିରେ ଉତ୍କଳିକ ସାରା ଦେଶ ଚଷାପୁଅ ଆମ ଅକ୍ଷି ମୁଠି କୁଣି ଆରମ୍ଭ କରିବ ଚାଷ। ଗହୀର ବିଳରେ ଧରଣୀ ମାଆକୁ ପୂଜିବ ହରଷ ମନେ ଜଳ ସଂକଟରୁ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଗୁହାରି କରିବ ଧ୍ୟାନେ।

ଧୂପ ନୈବେଦ୍ୟରେ ପୂଜିବ ମାତାକୁ ପୂଜ ଓ ଚନ୍ଦନ ଦେଇ ହସିବୁ ତା'ର ସୁନା ଧାନ କ୍ଷେତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ ସେହି।

ଏ କଥା ରଖିବା ମନେ ଆମ ସଂସ୍କୃତିକୁ ନ ଭୁଲି ହୋଇବି ଖାଣ୍ଡି ଓଡ଼ିଆ ମୁଁ ଜଣେ।

ପୁରାଣ ଗଣିରେ ଧାନ ମଞ୍ଜି ନେଇ ଶୁକାର ସହ କୁଣିବ ମାତା କମଳାଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାଶିଷ ବଳେ ତା'କ୍ଷେତ ପୁଣି ଉଠିବ। ଅକ୍ଷି ତୃତୀୟାକୁ ଚନ୍ଦନ ଯାତରା ହେବ ପୁଣ୍ୟ ଚାପଖେଳ ରଥ ଅନୁକୁଳ ହେବ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡେ ପୂଜା କରି ଆଜ୍ଞାମାଳ। ଅକ୍ଷି ତୃତୀୟାର ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯିଏ ଶୁଭ କାମ କରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ କୁପୁତ୍ର ତା'ଭିକ୍ଷାର ଘର ଧନ-ସିଖ୍ୟାରେ ଭରେ। ଆସ ଆମେ ସେହି ଅକ୍ଷି ତୃତୀୟାରେ ପାଖ ମାରିବୁ ଯାଇ ମାତା କମଳାଙ୍କୁ ଗୁହାରି କରିବା ନିୟମିତ ବର୍ଷା ପାଇଁ।

ତେଜୁଳିପଦା, ଜଗତସିଂହପୁର
ମୋ-୭୩୫୫୬୩୪୩୫୬

ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ

ଶୁଭନାରାୟଣ ଶତପଥୀ

ଜଳ ବିନା ନୁହେଁ ସୃଷ୍ଟି ଓ ଜୀବନ ଜୀବନକାଳରେ ପ୍ରାଣ ମଣିଷ ଶରୀରେ ଅକ୍ଷି ଭାଗ ଜଳ ଜଳ ଅତି ମୂଲ୍ୟବାନ।

ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଦେବା ନାହିଁ ଆମେ ଦୋହି ଯାଉଥିବା ଜଳ କୁଅ ପୋଖରୀରେ ସଞ୍ଚୟ କରିଲେ ବଡ଼ିବ ଭୂତଳ ଜଳ।

ଅପବ୍ୟବହାର ଅପତୟ କଲେ ମିଳିବନି ପିଇବାକୁ ଜଳର ସୁରକ୍ଷା ସଂରକ୍ଷଣ କଲେ ଚିତ୍ତା ନଥିବ ଆଗକୁ।

ଆସରେ ସଭିଏଁ କରି ସଂରକ୍ଷଣ ରଖିବା ବରଷା ଜଳ ବିଶୁଦ୍ଧତା ତା'ର ନଷ୍ଟ କରିବନି ହୁଏା ଅମୃତ ତୁଲ।

ବିକଳପୁର, ବ୍ରହ୍ମଗିରି, ପୁରୀ
ମୋ-୯୪୩୮୮୪୩୨୦୨୩

ଶୀତଳ ଜଳରେ ନାନୋ ପୁଷିକ୍ ଶୁଣିଲେ ମାତୁଛି ତର କାମକୁ ପଛରେ ପକାଇ ମଣିଷ ମଞ୍ଚ ବାହେ ଭାଷଣର।

ଆସରେ ସଭିଏଁ କରି ସଂରକ୍ଷଣ ରଖିବା ବରଷା ଜଳ ବିଶୁଦ୍ଧତା ତା'ର ନଷ୍ଟ କରିବନି ହୁଏା ଅମୃତ ତୁଲ।

ବିକଳପୁର, ବ୍ରହ୍ମଗିରି, ପୁରୀ
ମୋ-୯୪୩୮୮୪୩୨୦୨୩

ଶୁଭନାରାୟଣ ଶତପଥୀ

